

den fri Skole af den Grund havde haft, havde den, sagde han, ingen Krav paa at beholde. Jeg synes, det er en noget egen Fordel. Det forekommer mig, at man rettere kunde sige, at den fri Skole hidtil har lidt under en vis Tilsidefættelse. Det har den i Birkeligheden, den har lidt under en Tilsidefættelse af de Forældre, som holde den, og som tit maa bringe ret betydelige Ofre og ogsaa ofte gennem mange Aar have været nødte til samtidig at betale fuldt ud til den offentlige Skole, ikke blot til de fattige Børn, hvad de efter Grundloven ere forpligtede til, men ogsaa til de mere velstillede Børn, overhovedet alle de Børn, som ville søge den offentlige Skole. Der har været en Straf, en økonomisk Straf paa dette, som tværtimod fortjente Opmuntring. Denne økonomiske Straf vil Flertallet nu forsøge, idet det vil paalægge større Byrder end hidtil til det offentlige Skolevæsen, uden at det vil yde nogen som helst Godtgørelse til de Forældre, der selv tage Undervisningen i deres Haand. Dette kan jeg, som sagt, paa ingen Maade erkende for berettiget. Jeg kan derfor paa ingen Maade anerkende den Bemærkning, hvormed Udtalelserne om §§ 30—33 indledes i Betænkningen, at de her omhandlede Bestemmelser om Fristolen ikke vedkomme denne Lov. De vedkomme i allerhøjeste Grad denne Lov. Jeg vil sige for mit eget Vedkommende, at hvor megen Pris jeg end sætter paa, at der kan blive gennemført en Skolelov — og særlig sætter Pris paa, at det kan blive gjort i Aar, fordi jeg tror, at det vanskelig vil ske ad Aare eller de nærmest kommende Aar, hvis det ikke sker nu, — hvor megen Pris jeg end sætter paa, at det kan blive gjort i Aar, fordi jeg erkender, at der ved det offentlige Skolevæsen er store Brøst, der trænge til at afhjælpes — vil jeg ikke give min Stemme til en Skolelov, som ganske ser bort fra det Forhold, jeg her har peget paa, som forhøjer den Tilsidefættelse, den nuværende Ordning viser over for de Forældre, der selv tage Undervisningen af deres Børn i deres Haand.

Jeg skal endnu blot tilføje, at med Hensyn til Afstemningen over de enkelte Vædringsforslag og Mindretallets Stilling dertil slutter jeg mig ganske til de Bemærkninger, der bleve fremsatte af den ærede foregaaende Taler. Jeg forudsætter altsaa, at der ikke en Gang behøver at stemmes over alle de Forslag, som Flertallet har stillet, men at Afstemningen over et enkelt af dem vil kunne være afgørende for Resten.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Bardenfleth): Jeg tror, at der er al Grund til at udtale Paakønnelse for den Hurtighed, hvormed Udvalget har fremmet Arbejdet paa dette Lovforslag. Udvalget har derved leveret et Bevis for den gode Vilje, som der ogsaa kan forudsættes at være her i dette Ting til at bringe et Resultat ud af denne Sag. — Den ærede Ordfører ansøgte, paa hvilke forfællige Punkter Udvalget maatte siges at have vist sig imødetommende over for det andet Ting, og paa hvilke Punkter der af Udvalget var stillet Mæglingforslag. Jeg tiltræder ganske den ærede Ordførers Bemærkninger i saa Henseende, og jeg maa jo for mit Vedkommende udtale min Anerkendelse af, at Udvalgets Flertal paa ikke uvæsentlige Punkter har givet sin Støtte til den Betragtning, som jeg under Sagens Behandling i det andet Ting har gjort gældende paa disse Punkter. Jeg opfatter med den ærede Ordfører de Forslag, som ere stillede af Udvalgets Flertal under Nr. 4 om Undervisningsfagene, under Nr. 5 og 6 om Skoleplanen og Undervisningsplanen, og Nr. 24, om Undervisningskonsulenten, som Mæglingforslag, der gaa en Mellemvej mellem det Standpunkt, som Folketinget har indtaget, og det Standpunkt, som var udtrykt i det oprindelige Regeringsforslag, saaledes som det til Dels var blevet modificeret ved Vædringsforslag fra min Side under Behandlingen i det andet Ting. Disse Mæglingforslag fra Udvalgets Side mener jeg ogsaa at kunne tiltræde, hvis de skulde blive tiltraadte fra det andet Tings Side.

Ligeledes maa jeg udtale min Glæde over, at Udvalgets Flertal ved Vædringsforslaget under Nr. 10 har delt mine Betragtninger, at denne Afstedigelsesret, som Folketinget ved § 19 havde tillagt Beboerne og de kommunale Bestyrelser, ikke kan accepteres.

Jeg behøver heller ikke at udtale, at det ærede Udvalgsflertals Stilling over for de frie Skoler ganske stemmer overens med mit Syn i saa Henseende. Jeg finder ikke, at der paa dette Stadium af Forhandlingerne er Grund til at komme dybere ind paa de Betragtninger, der stadig ere blevne gjort gældende til Støtte for Fristolernes Ordning samtidig med en Ordning af vort offentlige Skolevæsen ved dette Lovforslag, men jeg kan dog ikke undlade over for den ærede Taler, som nu fatte sig, at sige, at jeg tror, det er en ganske uholdbar Betragtning, han gør gældende, naar han vil fremstille Forholdene, som om Fristolen, den pri-